

Lausunto luonnoksesta laiksi romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten autojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversioiden tuesta

Kiitämme Liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta esittää näkemyksemme luonnoksesta laiksi romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten autojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversioiden tuesta.

Suomen ja EU:n tavoitteena on puhtaampi liikenne ja öljyn käytön vähentäminen teknologianeutraalilla tavalla. Teknologianeutraalisuudella tarkoitetaan ei-öljyperäisen puhtaan liikenteen teknologianeutraaliutta. Hallituksen esityksen energia- ja ilmastostrategiaksi vuoteen 2030 Suomessa tulisi olla 250 000 sähköautoa vuonna 2030. Tavoitteen toteutumisen edellyttää laajaa keinovalikoimaa, josta tässä esitetty tuki sähköautoille on yksi tarvittavista keinoista.

Lakiesitys tukee tavoitteiltaan energia- ja ilmastostrategian linjauksia liikenteen päästövähennyksistä. Esityksen tavoitteet ovat oikeat. Esitystä tulisi kuitenkin tarkentaa keinovalikoiman osalta paremmin vastaamaan tavoitteita.

Taustaa: Sähkö on liikenteen merkittävin käyttövoima vuonna 2030

Sähköinen liikenne on globaali, voimakkaasti kasvava, liikenteen sektori. Energia- ja ilmasto- strategiassa on asetettu tavoitteeksi, että Suomessa olisi vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa. Uusista teknologioista sähkö on keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman tarkasteluvälillä merkittävin vaihtoehtoinen teknologia perinteisille käyttövoimille henkilöautoliikenteessä.

Sähkö on liikenteen käyttövoimista ainoa, joka vähentää merkittävästi sekä CO₂ –päästöjä, että energiankulutusta. Sähköinen liikenne parantaa huomattavasti kaupunkien ilmanlaatua ja asumisviihtyisyyttä. Liikenteen käyttövoimana sähkö on paikallisesti täysin päästötön ja sähköntuotannon CO₂-ominaispäästöt ovat jo nyt hyvin matalat alentuen entisestään päästökaupan ohjaamana. Sähköautot ovat myös osa tulevaisuuden älykästä energiajärjestelmää.

Lausuntona lakiesityksestä esitämme seuraavaa

1. LAINSÄÄDÄNNÖN SISÄLTÖ JA VAIKUTUKSET

Hankintatuki tuo täyssähköautot yhä useamman kuluttajan ulottuville

Hankintatuki kasvattaa Suomen sähköautomarkkinaa alentamalla täyssähköautojen ostohintaa. Sähköautojen riittävän saatavuuden varmistamiseksi sähköauton hankintatuen tulisi olla käytettävissä myös silloin, kun auto on ensirekisteröity Suomen ulkopuolella ja rekisteröidään hankinnan jälkeen Suomeen.

Suomen sähköautomarkkinan pienuus vähentää maahantuojien kiinnostusta tuoda Suomeen sähköautojamallejaan ja siksi tukitoimilla on suuri vaikutus kokonaismarkkinan kehittymiseen. Kannatamme esityksen mukaisesti tuen käyttöönottoa heti vuoden 2018 alusta lähtien.

Romutuspalkkio ei ole ensisijainen keino

Romutuspalkkio on toimivaksi osoittautunut keino siivota vanhinta ja päästävintä osaa autokannasta pois tilastoista. Sen vaikutukset poistuvan autokannan osalta ovat kuitenkin vähäiset, sillä pääosa romutettavista autoista ei ole enää päivittäisessä arkikäytössä.

Erityisesti ristiriitaista on kuitenkin korvata vanhoja autoja uusilla paljon päästävillä bensiini- ja dieselautoilla.

Lakiluonnoksessa esitetään, että romutuspalkkioon perustuvaa hankintatukea myönnettäisiin myös ajoneuvoille, joiden pakoputkipäästöt ovat 110gCO₂/km (NEDC). Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että jo kolmen vuoden päästä uusien autojen merkkikohtainen maksimipäästöraja on 95gCO₂/km.

EU:n liikenteen valkoinen kirja toteaa yksiselitteisesti, että jäsenvaltioiden tulisi kokonaan luopua kaikista tuista bensiini- ja dieselautoille. Olisikin perustellumpaa käyttää romutuspalkkioon budjetoitu rahasumma sähköautojen tukeen lisäämään tuen vaikuttavuutta sen sijaan, että Suomi esittää nyt uutta tuki-instrumenttia bensiini- ja dieselautojen hankkimiseksi.

Lakiluonnoksessa esitetään, että romutuspalkkiota myönnettäisiin myös ajoneuvoille, joiden pakoputkipäästöt ovat 110gCO₂/km (NEDC). Tämä on räikeässä ristiriidassa sen kanssa, että jo kolmen vuoden päästä uusien autojen maksimipäästöraja on 95gCO₂/km.

Ehdotamme lakiesitystä muutettavaksi seuraavasti:

- Kaikille ajoneuvoihin kohdistuville tuille tulee asettaa päästörajaksi 50gCO₂/km, joka on myös EU:n nykyinen määritelmä vähäpäästöiselle autolle.
- Romutuspalkkion hyödyntäminen myös sähköautojen hankintatuen yhteydessä tulee mahdollistaa.
- Sähköautojen hankintatuki tulee korottaa määräaikaisesti kaksinkertaiseksi (4 000) euroon kahden vuoden ajaksi.

3. PUHTAAN LIIKENTEEN EDELLYTTÄMIÄ MUITA KANSALLISIA TOIMIA

Oikea-aikaisia toimenpiteitä puhtaan liikenteen vauhdittamiseksi

Hallituksen Energiastrategia tunnistaa oikein, että ei-päästökauppasektori on päästötavoitteiden osalta pääosassa ja että liikenne on energia- ja ilmastoratkaisujen kokonaisuuden keskiössä. Strategia esittää Suomen tavoitteeksi 250 000 sähköautoa vuonna 2030. Hallituksen tulisikin hyödyntää laajempi keinovalikoima sähköautojen nopeamman markkinoilletulon edistämiseksi.

Nyt esitetyn lainsäädännön lisäksi kustannustehokkain keino olisi ajoneuvojen työsuhde-edun verotusarvon muuttaminen päästöihin perustuvaksi nykyisen laskutavan sijaan. Sähköisen liikenteen tukeminen juuri nyt on perusteltua, jotta ajoneuvokanta saa tarvittavan alkusysäyksen.

Elias Pöyry
Liiketoimintajohtaja
Liikennevirta Oy
elias.poyry@virta.fi
0500 426125

www.virta.fi